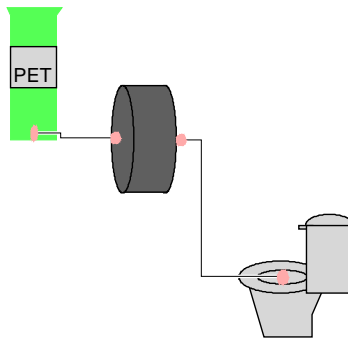

3. úkol z MOS: do 14. 10. 2014 21:00

Proudění kapaliny

Cílem tohoto úkolu je upevnit si práci s konektory a orientace v Modelice. Na obrázku 1 níže vidíte možné blokové schéma modelu. Model je složitostí podobný pružince, pouze z jiné, hydrodynamické domény. Dejte si pozor na počty rovnic, na to aby vám tok nemizel, kde nemá a na znaménka u toků.

Představíme si, že máme (dost) vysokou PET flašku, ve které je dole – úplně ve dně – díra a tou nám vytéká minerálka (nebo pivo). Zdrojový model tentokrát nemáte přiložený, je to na vás. Využijte základ ze cvičení.

Obrázek 1. Model proudění kapaliny

Úkoly

I. Výtok z nádrže

1. Vytvořte si následující komponenty
 - a. Konektor – stejně jako na cvičení tlak a tok
 - b. Petka – sloupec vody o jisté hustotě generují tlak. Parametry hustota $\rho = 1000$, $g = 10$, proměnné h (výška vodního sloupce), p tlak u dna, V objem nádrže a q tok (pozor na znaménka – vytéká-li, bude záporný) se řídí následujícími rovnicemi:

$$p = h\rho g$$

$$V = S \cdot h$$

$$V = \int q dt$$

- c. Odpor – najděte si rovnice pro Hagen-Poiseuův zákon.
 - d. Výlevka – $p = 0$
2. Zkuste nasimulovat co nejrealističtěji následující situaci:

- Válec má podstavu 1 dm², výška 1m a je na začátku plný vody (přetékání neuvažujte, je to ideální voda) – nastavte správně inicializaci.
- Díra má průměr 1cm, najděte si rovnice pro hodnoty odporu.
- Tloušťka stěny (délka díry) je 5mm
- Vnější tlak je 0.

Zodpovězte následující otázky:

- Za jak dlouho bude nádrž prázdná¹? Bude úplně prázdná?
- Do jaké míry je výsledek realistický? Co jsme zanedbali? Jak výsledek zpřesnit? Analyzujte různé vlivy. Je vůbec modelka vhodným nástrojem?

II. Senzory

- Vyrobte senzor tlaku, který bude přepočítat tlak na torr [mmHg]² a bude zapojen k nádrži.
- Vyrobte senzor průtoku, který přepočítává jednotky na l/min. Ideální senzory nesmí nijak změnit chování modelu. Senzor průtoku musí být průtočný (dva konektory), senzor tlaku bude mít konektor pouze jeden.

III. Inertance

- Vytvořte model trubky (odporu), která má kromě odporu ještě vlastnost inertance (setrvačnosti). Inertance je analogií indukčnosti v elektrické doméně a dohromady s odporem bude vypadat nějak takto (R a L jsou parametry):

$$dp = Rq + L \frac{dq}{dt}$$

- Vyzkoušejte systém dvou kádí, první má hladinu 1m, druhá je prázdná. Propojte je naším odporníkem a nastavte dostatečnou inertanci na to alespoň jednou překmitnout rovnovážnou hladinu v druhé nádrži.
- Zhodnoťte vliv inertance a její fyzikální význam. Doplňte jednotku inertance.

Bonus +.2b

- Implementujte manuálně propojení v modelu z úkolu II. mezi kádí, odporem a senzorem bez využití *rovníc* (funkcí) *connect*, které jsou doplňovány automaticky vývojovým prostředím. Řešíte v podstatě rovnost veličin úsilí a sumu veličin toku. Pozor na znaménka!

Nápověda

Nápovědu a support hledejte na fóru <https://cw.felk.cvut.cz/forum/forum-862-page-1.html>, konzultace objednávejte na jezekfi1@fel.cvut.cz, dokud jsou ještě horké.

¹ S tolerancí 10ml

² Nalezněte vhodný přepočet